

udržovati, nikoli ji zlepšovati, a za případná trvalá zlepšení náleží mu podle § 517 obč. zák. náhrada. Splácení jistiny na pohledávky předcházející poživacímu právu bylo by zlepšením proti stavu, v němž poživatel služebnou věc převzal a měl by poživatel podle § 517 obč. zák., jak uvedeno, nárok proti vlastníku na náhradu splátek. Ani z tohoto důvodu nemůže tedy vlastník na poživateli požadovati, by konal splátky na jistinu, pokud se týče, platil anuity nebo mu je, pak-li je sám zaplatil, nahradil. Uvádí-li se pro opačné stanovisko (srovnej rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu Gl. U. n. ř. čís. 4214, 6218), že poživatel je povinen nésti nutné výlohy a k těm že náleží podle § 120 čís. 5 ex. ř. též placení anuit, jest podotknouti, že § 120 ex. ř. nelze použití na poměr poživatele k služebné věci a k jejímu vlastníku, ježto tento § tento poměr a tyto povinnosti neupravuje a k nim nemá vztahu, nýbrž týká se zcela odlišného postavení a povinností vnučeného správce. Rovněž nelze se pro opačné stanovisko dovolávati toho, že jest v zájmu poživatele, by byly anuity placeny, protože by jinak mohlo dojíti k exekuci, najmě k dražbě služebné věci a poživací právo by bylo po případě ohroženo. Témuž nebezpečí je vydán poživatel v případě výpovědi a vymáhání kterékoli pohledávky za vlastníkem, takže ani tento důvod pro uložení povinnosti poživateli, by platil anuity, to jest konal splátky na jistinu, nedopadá. V tomto smyslu rozhodl také již bývalý nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 18. ledna 1916 Rv II 16/16, uveřejněném v Juristische Blätter z roku 1916 str. 153—156, opustiv tak stanovisko zaujaté v dřívějších shora uvedených rozhodnutích (Gl. U. n. ř. 4214, 6218). Názor tuto vyslovený, že podle nyní platného práva poživatel není povinen spláceti jistinu, platiti anuity, sdílí převážnou částí též nauka (tak Kirchstetter, Kommentar zum abGB., Demelius »Grundriss des Sachenrechts 1900 str. 47, Pfersche, Grundriss des Sachenrechts str. 101, Ehrenzweig, System des öst. allg. Privatrechts, das Sachenecht ai 1923 str. 363). Pokud tedy dovolatelka byla napadeným rozsudkem odsouzena nahraditi žalobci též zaplacené jí anuity, to jest splátky na jistinu, stalo se tak neprávem. Podle výpočtu prvního soudu, jemuž nebylo odporováno, činí prisouzené žalobci splátky na jistinu 2687 Kč 54 h, 2080 Kč, 4300 Kč a 4300 Kč, k tomu úroky z prodlení 46 Kč 80 h, 166 Kč 85 h a 93 Kč 93 h, celkem 13.675 Kč 12 h. Po srážce z prisouzených odvolacím soudem 42.490 Kč 18 h zbývá žalované k placení 28.815 Kč 06 h a na tuto částku bylo snížení peníz, na který uznal odvolací soud.

Čís. 9694.

Dopravní řád železniční.

Byl-li nákladní list vyplněn německy, má strana nárok na vypočítání dovozného podle tarifní položky, kam přepravované zboží náleží, podle úředně autorisovaného překladu tarifu, i když překlad nesouhlasí s českým původním textem.

(Rozh. ze dne 28. února 1930, Rv I 759/29.)

Firma H. v K. dodala žalující straně železné vozové nápravy jako součástky silničních nákladních vozidel nemotorických, podle 5 nákladních listů. Zásilky byly dopraveny z K. přes hraniční stanici Summerau na adresu žalující strany do Prahy. Za tyto zásilky vypočítaly československé státní dráhy za dopravu ze stanice Summerau do Prahy dovozně podle třídy A železničního tarifu, úhrnem 9.221 Kč 70 h. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující firma na dráze vrácení 4.666 Kč. Žalobní nárok odůvodnila takto: Dovozně nebylo správně dráhou vyúčtováno, neboť podle dodatku II. ze dne 15. srpna 1925 str. 21 k železničnímu sazebníku díl I. B zařazena byla nová položka: S 40 a II. A. C. i. j. M. c. tohoto znění: »Součástky silničních nákladních vozidel nemotorických. Za součástky těchto vozidel se považují kola, nápravy s rameny atd.« Podle této položky mělo se dovozně vypočítati podle sazby třídy C ve výši 7 Kč 48 h za 400 kg dopravních ze Summerau do Prahy částkou 4.555 Kč — h, takže jest tu rozdíl 4.666 Kč — h. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Právnem vytýká dovolání rozpor se spisy závěru odvolacího soudu, že »přepřavované zboží neodpovídalo deklaraci v nákladním listě«. Deklarace zněla: »Bestandteile von Strassenlastfahrzeugen ohne Kraftbetrieb und zwar Achsen mit Achsstöcken der Post S. 40-a«. Bylo skutkově zjištěno, že slova »Achsen mit Achsstöcken« jsou obvyklým technickým a obchodním názvem pro zboží, které bylo přepřavováno a které v obchodním katalogu žalující železářské firmy jest česky označeno jako »vozové nápravy s výtočemi a nárazníky«. Znalec označil je jako »kompletní ocelové nápravy k silničním vozům nákladním s příslušenstvím, to jest se zděří, neboli výtočkou (pikslou) a s uzávěrkou, neboli nárazníkem neb stösslem«. Poněvadž úředně autorisovaný překlad československého železničního nákladního tarifu, plativšího v čase přepravy, jmenuje mezi příkladmo vypočítaným zbožím, které náleží do položky S-40-a rozřídění zboží, také Achsen mit Achsstöcken, byla deklarace zboží nejenom pravdivá, nýbrž vyhovovala také všeobecným tarifním předpisům (nákladní tarif I B oddíl A III) o označení obsahu zásilek v nákladním listu, podle nichž zboží, jmenované v železničním dopravním řádu nebo v tarifech, má býti označeno názvy tam použitými, ostatní zboží názvem obchodně obvyklým, není-li ho, názvem jinak obvyklým. Neprávem odůvodňuje proto odvolací soud rozhodnutí nepříznivé žalující straně předpisem § 57 železničního dopravního řádu čís. 203/21, že odesílatel ručí železnici za správnost a úplnost údajů a prohlášení v nákladním listu a nese všechny důsledky, jež vzejdou z nesprávných, nepřesných nebo nedostatečných zápisů. Pochybnosti, podle které položky má býti zásilka tarifována, nevznikly pro nepravdivou nebo nepřesnou deklaraci, příčinou jejich byl rozpor

mezi českým doslovem tarifní položky S-40-a a úředním jeho překladem. Pro totéž zboží jest použito v českém původním textu názvu »nápravy s rameny«, v německém překladu názvu »Achsen mit Achsstöcken«, ačkoliv se názvy nekryjí, neboť, jak bylo zjištěno, nutno pod nápravami s rameny rozuměti nápravy s dřevěnými příčkami vedoucími šikmo od nápravy k oji za účelem rejdu. Tento rozpor v tarifu odesílatel nezavinil a nemůže mu proto býti na škodu, naopak musí býti podle všeobecných právních zásad vyložen proti dráze, poněvadž tarifní předpisy jsou po právní stránce podmínkami, které určila dráha sama pro nákladní smlouvu, a musí býti podle § 915 obč. zák. vykládány v neprospěch strany, jež užila nejasného výrazu. Žalovaná strana i odvolací soud míní, že žalující firmě nepřísluší nárok na uplatněnou lacinější sazbu S-40-a proto, že český text tarifu jest původní a rozhodující, podle tohoto textu však mají nárok na tuto sazbu »nápravy s rameny«, kdežto přepravované nápravy ramen neměly. Avšak odesílatel měl právo vyplniti nákladní list německy a byl oprávněn řídit se při tom úředně autorisovaným překladem tarifu vydaným samou dráhou. Tento překlad jest právě tak prohlášením jedné smluvní strany o podmínkách nákladní smlouvy jako původní český text, a dráha odpovídá podle § 915 obč. zák. stejně za nejasnost a nepřesnost obou textů. Mimo to však přehlíží žalovaná strana, že předmětem tarifní položky S-40-a nejsou jen »nápravy s rameny«, po případě »Achsen mit Achsenstöcken«, nýbrž že toto zboží jest v ní uvedeno jenom jako příklad zboží, které sem náleží. Předmětem položky jsou »Součástky silničních nákladních vozidel nemotorických«, podle připojeného vysvětlení považují se pak za takové součástky kola, nápravy s rameny, oje, rozvory, rozložené skříně, klanice a p o d., nikoli však prvky, ze kterých jsou sestaveny tyto součástky, jako loukotě, špice do kol, obruče na kola a pod. Do položky náleží tedy na příklad hotová kola, nikoliv prvky, ze kterých kolo jest složeno. Podle toho náleží sem i přepravované hotové kompletní vozové nápravy, neboť jsou součástkami vozidel a samy jsou již složeny z prvků, totiž z náprav, výtočí a nárazníků. Železnice nemůže se pro odepření výhody zmíněné tarifní položky dovolávat ani doslovu českého textu, tím méně jejího smyslu. Nárok žalující strany na vrácení toho, oč bylo na dovozném od ní více vybráno, poněvadž nebylo vypočítáno podle sazby S-40-a, jest po právu.

Čís. 9695.

Plná moc, a to ani zvláštní plná moc podle § 1008 obč. zák. nevyžaduje k své platnosti písemné formy. K přijetí peněz není třeba zvláštní plné moci podle § 1008 obč. zák. Zmocnění k prodeji věci zahrnuje v sobě i plnou moc k přijetí závdavku.

Jen dohoda o předmětu kupu a o kupní ceně jsou podstatnými náležitostmi kupní smlouvy.

(Rozh. ze dne 28. února 1930, Rv I 809/29.)